

Asia: VN/8868/2019

Lausuntopyyntö: Uusimaa-PKS-Helsinki sote-erillisselvityksen loppuraportti

Lausunnonantajan lausunto

- 1. Ottaako raportissa esitetty malli riittävässä määrin huomioon alueen erityispiirteet sosiaali- ja terveydenhuollossa?**

ei kantaa
- 2. Ottaako raportissa esitetty malli riittävässä määrin huomioon alueen erityispiirteet pelastustoimessa?**

kyllä pääosin [Pelastuslaitosten lukumäärää ei tule kasvattaa viiteen laitokseen, vaan nykyiset laitokset tulee säilyttää sellaisinaan.]
- 3. Mahdollistaako esitetty erillISRatkaisumalli pääsyn tarpeenmukaisten ja riittävien sote-palvelujen piiriin paremmin kuin yhden alueellisen järjestäjän malli?**

ei kantaa
- 4. Mahdollistaako erillISRatkaisu yhteen sovitettujen asiakaskohtaisten perustason sote-palvelukokonaisuuksien toteutumisen alueella paremmin kuin yhden alueellisen järjestäjän malli?**

ei kantaa
- 5. Mahdollistaako erillISRatkaisu erikoistason palvelujen toteutumisen alueella paremmin kuin yhden alueellisen järjestäjän malli?**

ei kantaa

6. **Mahdollistaako erilliskeskitys perus- ja erikoistason sosiaali- ja terveyspalvelujen toiminnallisen integraation alueella?**
- ei kantaa
7. **Esityksen mukaisesti erikoissairaanhoidon järjestämisvastuu olisi yleisesti ja ensisijaisesti itsehallinnollisilla alueilla, HUSin järjestämisvastuu lakiin perustuvaa ja järjestämissopimuksella sovittavaa vastuuta. Onko raportissa kuvattu ratkaisu mielestänne sote-palvelujen järjestämisen näkökulmasta sekä hallinnollisesti ja HUSin omistajaohjauksen näkökulmasta toteuttamiskelpoinen ja turvaako se sote-palvelujen järjestämisen alueella?**
- ei kantaa
8. **Turvaako erilliskeskitys sote-palvelujen järjestämiselle riittävän kantokykyiset alueet?**
- ei kantaa
9. **Turvaako erilliskeskitys asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumisen?**
- ei kantaa
10. **Toteutuuko demokratia erilliskeskityksessä perustuslain edellyttämällä tavalla? (ks raportin luku 3) Jos ei, niin miten esityksen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia voitaisiin vahvistaa?**
-
11. **Toteutuuko palvelujen yhdenvertaisuus esitettyssä mallissa paremmin kuin yhden järjestäjän mallissa?**
- ei kantaa
12. **Mahdollistaako erilliskeskitys kielellisten oikeuksien toteutumisen alueella paremmin kuin yhden järjestäjän mallissa?**
- ei kantaa
13. **Millä toimenpiteillä ja missä palveluissa kielellisiä oikeuksia voitaisiin vahvistaa?**
-
14. **Millaisia vaikutuksia arvioitte erilliskeskityksellä olevan osana hallituksen linjaamaa valtakunnallista kokonaisratkaisua?**
-

15. Ehdotuksia itsehallinnollisten alueiden nimiksi?

-

16. Muut vapaamuotoiset huomiot loppuraportista

Pelastustoimi on otettu mukaan osaksi Uusimaa-PKS-Helsinki -sote-erillISRatkaisua. Raportin kohdassa 6.5 on pelastustoimesta osana erillISRatkaisua kirjattu seuraavaa:

"Uudellamaalla on neljä pelastuslaitosta: Helsinki, Länsi-Uusimaa, Keski-Uusimaa ja Itä-Uusimaa. Alueellinen pelastustoimen järjestelmä käynnistyi vuoden 2004 alusta, ja yllä mainittujen alueiden kunnat vastaavat pelastustoimesta alueillaan.

Kaikki Uudenmaan pelastuslaitokset tuottavat ensihoito- ja ensivastepalveluja sosiaali- ja terveystoimelle. Yhteiskunnan kokonaisedun näkökulmasta suurin hyöty on pelastustoimen ja ensihoidon tiivis yhteistoiminto. Kun pelastuslaitokset tuottavat ensihoito- ja ensivastetehtäviä, voidaan pelastustehtäviin sekä ensihoito- ja ensivastetehtäviin käyttää samaa asemaverkostoa, samoja tukitoimintoja, osin samaa henkilöstöä, samoja toimintamalleja ja yhteisiä harjoituksia sekä yhteistä vara- ja suuronnettomuusvalmiutta.

Lähtökohtaisesti pelastustoimialueiden jako noudattaisi kaavailtua itsehallinnollisten alueiden aluejakoa, sillä muutoksella, että nykyinen pelastustoimen Keski-Uudenmaan alue jaettaisiin kahtia eli Vantaa-Keravaan ja muuhun Keski-Uusimaahan. Lainsäädännöllä tulee turvata pelastustoimen mahdollisuus tehdä itsehallinnollisten alueiden välistä yhteistyötä ainakin ensihoidon osalta. Itsehallinnollisten alueiden päätöksellä Vantaa-Kerava ja Keski-Uusimaa voisivat näin hoitaa pelastustoimen palvelut yhteistyössä. Pelastustoimen ensihoitopalvelujen tuottamisen näkökulmasta olennaiseksi muodostuu HUSin asema uudistuksessa. Jos ensihoitopalvelujen järjestämisvastuu säädetään HUSille, olisi mahdollistettava nykyisenkaltainen pelastuslaitosten tuottama ensihoito."

Suomen pelastusalan ammattilaiset SPAL ry (ent. Suomen Palomiesliitto SPAL ry) lausuu sote-erillisselvityksestä seuraavasti:

"SPAL katsoo, että pelastustoimi on järjestetty Uudellamaalla tällä hetkellä optimaalisesti. Uudenmaan pelastuslaitoksia ei olla yhdistämässä yhdeksi valtakunnallisesti jättisuureksi laitokseksi, mitä SPAL pitää tässä tilanteessa hyvänä asiana. SPAL toteaa lisäksi, että Uudenmaan pelastuslaitosten lukumäärää ei missään nimessä tule myöskään kasvattaa. Uudistuksen yhteydessä tulee turvata se, että nykyinen Keski-Uudenmaan pelastuslaitos voi jatkossa tuottaa sekä Vantaa-Keravan että muun Keski-Uudenmaan pelastuspalvelut. Viidennen pelastuslaitoksen luominen loisi uutta ja tarpeetonta byrokratiaa sekä lisäksi tarpeettomasti hallinnollisia sekä myös toiminnallisia kustannuksia.

SPAL katsoo edelleen, että lainsäädännöllä tulee varmistaa ensihoitopalvelujen järjestämisvastuu HUS:lle uudistuksen jälkeenkin, jotta pelastustoimi voisi tuottaa ensihoitoa myös jatkossa. Yhteiskunnan ja Uudenmaan asukkaiden laadukkaiden ensihoitopalvelujen sekä nopean avun saannin kannalta on perusteltua tuottaa ensihoito pääosin edelleen pelastustoimella.

Jaakkola Pasi
Suomen pelastusalan ammattilaiset SPAL ry

